

Dosarul nr. 3ra-864/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Holevițaia)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Țurcan, Iu. Cotruță și N. Simciuc)

Î N C H E I E R E

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Iuliana Oprea

examinînd admisibilitatea recursului declarat de Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Direcția Educație, Tineret și Sport, sect. Botanica împotriva Inspecției de Stat în Construcții (Agenția pentru Supraveghere Tehnică), itervenienți accesorii Isac Elena și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 4 aprilie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 iulie 2017,

c o n s t a t ă :

La 28 martie 2016, Direcția Educație, Tineret și Sport, sect. Botanica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, itervenienți accesorii Isac Elena și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea pretențiilor reclamanta a invocat că în temeiul normelor legale în vigoare cu privire la autorizarea lucrărilor de construcție, Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica mun. Chișinău, în calitate de beneficiar, a solicitat și a obținut – autorizația de construire la nr. 180-c/15 din 10 noiembrie 2015, fiind autorizate lucrări de construire a unui post de pază cu grupuri sanitare, în preajma lăcașului sfânt cu hramul „Sfântul apostol și evanghelist Ioan Teologul”, pe teritoriul Gimnaziului nr. 31, amplasat pe adresa șos. Muncești, nr. 400, mun. Chișinău.

Potrivit prescripției nr. 02070 din 30 decembrie 2015, Inspecția de Stat în Construcții, a constatat că lucrările de construire a postului de pază cu grupuri sanitare, au fost demarate anterior eliberării autorizației de construire nr. 180-c/15 din 10 noiembrie 2015.

Reclamanta a mai precizat că în termenul stabilit prin lege, la 9 august 2012, a depus la Primăria municipiului Chișinău o cerere prin care a solicitat eliberarea

autorizației de construire, însă nu a fost înștiințată de către administrația publică locală, în calitate de emitent, despre refuzul de a elibera autorizația de construire.

Astfel, lucrările de construire au fost demarate, numai după sesizarea Primăriei municipiului Chișinău, precum și Inspekția de Stat în Construcții.

La 12 iunie 2013, Inspekția de Stat în Construcții, a perfectat procesul-verbal cu privire la contravenție, în baza art. 179 din Codul Contravențional.

S-a mai specificat că prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015 a fost încetat procesul contravențional, intentat la 12 iunie 2013 în privința directorului Gimnaziului nr. 31 - Pînzaru Nina.

Totodată, reclamanta a precizat că în pct. 2-4 a prescripției nr. 02070 din 30 decembrie 2015, este indicat că obiectul este amplasat cu încălcarea СНИП nr. 2.07.01.-89, documentația de proiect aprobată și verificată cu încălcarea NCMA 7 februarie 2012, iar conform planului urbanistic, în zona dată nu este prevăzut post de pază cu grupuri sanitare. Or, certificatul de urbanism, reprezintă un act, avînd caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripțiile și elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic și arhitectural-urbanistic al unui teren, stabilite prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului și care permite elaborarea documentației de proiect.

Autorizația de construire - reprezintă actul eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construire în temeiul și cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a documentației de proiect și verificare.

S-a mai specificat că atît regimul juridic, cît și regimul tehnic prescris în certificatul de urbanism, la eliberarea autorizației de construire, au fost respectate, fapt confirmat și prin planul de amplasare a imobilului nr. 237 din 2 mai 2012.

Direcția Educație, Tineret și Sport, sect. Botanica a punctat că în ceea ce privește, ilegalitatea prescripției seria/nr. ISC 002071 din 30 decembrie 2015, este important de a înțelege faptul că aceasta a fost emisă în scopul asigurării prescripției seria/nr. ISC 002070 din 30 decembrie 2015, fiind la fel lipsită de un suport faptico-juridic.

Ilegalitatea prescripției respective, se accentuează și prin faptul că din conținutul acesteia se înțelege că la acțiunea de control a participat inspectorul-principal ISTC sect. Centru (mun. Chișinău), însă prescripția seria/nr. ISC 002071 din 30 decembrie 2015, este semnată de către inspectorii - Știrbu Vitalie și Moroș Nicolae.

Solicită reclamanta anularea prescripției seria/nr. ISC 002070 din 30 decembrie 2015 și prescripției seria/nr. ISC 002071 din 30 decembrie 2015.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 iulie 2017, cererea de chemare în judecată depusă de Direcția Educație, Tineret și Sport, sect. Botanica împotriva Inspekției de Stat în Construcții, intervenienți accesorii Isac Elena și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative a fost respinsă ca nefondată (f.d. 92, 98-101).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 4 aprilie 2018, a fost respins apelul declarat de Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, fiind menținută hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 iulie 2017 (f.d. 148, 149-158).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o

apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptând o hotărâre întemeiată.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 14 mai 2018 Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că atât instanța de apel, cât și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind încălcate normele de drept procedural.

Potrivit art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, în adresa părților a fost expediată copia deciziei instanței de apel (f.d. 159), însă la dosar nu sunt atașate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 1 iunie 2018, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, iar la 25 iunie 2018 și la 2 iulie 2018 în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referințele prin care Agenția pentru Supraveghere Tehnică (fosta Inspecției de Stat în Construcții) și respectiv Isac Elena au solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat

conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Benjamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, *ibidem*, parag. 41, *Marc Brauer*, *ibidem*, parag. 35; *Miessen*, *ibidem*, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurenta Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 4 aprilie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de

procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenții a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat, în special asupra condițiilor prelevării apelor uzate.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurenteii Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptate spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Direcția Educație, Tineret și Sport sect. Botanica, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Iuliana Oprea